معرفی کتاب
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۳، آبان ۱۴۰۳، ۷۴۸-۷۴۶

معرفی کتاب "رفتار خودکشی در کشورهای با اکثریت مسلمان"

Introducing the Book “Suicidal Behavior in Muslim Majority Countries”

محسن رضائیان[۱]

Mohsen Rezaeian

کتاب "رفتار خودکشی در کشورهای با اکثریت مسلمان" با زیر عنوان" اپیدمیولوژی، عوامل خطر و پیشگیری"، برای اولین بار در سال ۲۰۲۴ میلادی و توسط انتشارات Springer، به زیور طبع آراسته شده است. اینجانب، همراه با دکتر یاسر عرفات از کشور بنگلادش و پرفسور موسی مراد خان از کشور پاکستان، ادیتورهای این کتاب می‌باشیم (۱). ایده نوشتن این کتاب، در انتهای سال ۲۰۲۲ میلادی و پس از انتشار چند مقاله مشترک که به بررسی جنبه‌های مختلف رفتار خودکشی در کشورهای اسلامی پرداخته بود (۵-۲)، شکل گرفت.

کشورهای با اکثریت مسلمان، به کشورهایی اطلاق می‌گردد که حداقل پنجاه درصد و یا بیشتر از جمعیت آن را مسلمانان تشکیل می‌دهند. بر اساس آمار موجود، چهل و هفت کشور جهان در زمره کشورهای با اکثریت مسلمان قرار می‌گیرند، که متأسفانه اطلاعات کمی پیرامون رفتار خودکشی در این کشورها وجود دارد (۱). بنابراین، در طرح اولیه کتاب، قرار بر آن شد که پس از شناسایی محققین فعال در حوزه خودکشی در هر یک از این چهل و هفت کشور، با آن‌ها تماس گرفته شود. در صورتی که این محققین به این تماس پاسخ مثبت داده و تمایل خودشان را برای نگارش فصل مورد نظر در کشورشان اعلام نمایند، یک فصل از کتاب، به اپیدمیولوژی رفتار خودکشی درآن کشور اختصاص داده شود.

نزدیک به شش ماه، جریان تماس با محققین فعال در حوزه خودکشی در این کشورها طول کشید و در نهایت فقط محققین بیست کشور به دعوت ما، پاسخ مثبت داده و فصلی از کتاب را برای کشور یا منطقه خودشان به رشته تحریر در آورند. این کشورها و مناطق به ترتیب حروف الفبای انگلیسی عبارت بودند از: افغانستان، آذربایجان، بنگلادش، منطقه آسیای میانه (مشتمل بر قزاقستان، ازبکستان، قرقیزستان، تاجیکستان و ترکمنستان)، مصر، اندونزی، ایران، عراق، لبنان، لیبی، مالزی، مراکش، عمان، پاکستان، فلسطین، قطر، سومالی، سوریه، تونس و ترکیه.

از این رو، بیست فصل از بیست و دو فصل کتاب، به ترتیب حروف الفبای انگلیسی، به هر یک از این کشورها اختصاص داده شد. چارچوب هر فصل هم به این شکل طراحی شده بود که اپیدمیولوژی رفتارهای خودکشی، عوامل خطر مرتبط و برنامه های پیشگیری

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
کد پستی: ۷۷۱۸۱۷۵۹۱۱، تلفن: ۳۱۳۱۵۲۴۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-16]

[DOI: 10.61186/jrums.23.8.746]

از خودکشی، در هر یک از این کشورها توضیح داده شود. همچنین، کتاب دارای یک فصل ابتدایی با عنوان: "رفتار خودکشی در کشورهای مسلمان: یک نگاه کلی" و یک فصل انتهایی با عنوان: "پیشگیری از خودکشی در کشورهای مسلمان: وضعیت حاضر و راه پیش رو" بوده که توسط ادیتورهای کتاب به رشته تحریر درآمده است. ادیتورهای کتاب همچنین، مسؤلیت نگارش فصل مربوط به کشور خودشان را نیز، بر عهده داشتند.

تمامی فصول طبق برنامه، تا پایان سال ۲۰۲۳ میلادی جمع‌آوری و پس از داوری و تأیید توسط ادیتورهای کتاب، در اختیار انتشارات Springer قرار داده شد تا کتاب در میانه سال ۲۰۲۴ میلادی، به زیور طبع آراسته گردد. از آنجایی که تاکنون چنین کتاب جامعی درباره رفتار خودکشی در کشورهای مسلمان به چاپ نرسیده است، کتاب حاضر با استقبال دانشمندان فعال در حوزه پیشگیری از خودکشی روبه رو گردیده است. به نحوی که تاکنون در دو مقاله مروری که پیرامون این کتاب منتشر گردیده، بر اهمیت و ضرورت چاپ این کتاب و تأثیر گذاری آن در شناخت رفتارهای خودکشی در کشورهای با اکثریت مسلمان، تأکید فراوان شده است (۷، ۶).

از این رو، این کتاب به عنوان منبع مفیدی برای پزشکان خانواده، سیاست‌گذاران، متخصصان بهداشت عمومی، متخصصان سلامت روان و همچنین، اعضاء سازمان‌های غیردولتی و داوطلب که علاقه‌مند به پیشگیری از خودکشی در کشورهای با اکثریت مسلمان و یا در جمعیت مسلمانان در کشورهای غیر اسلامی می‌باشند، معرفی شده است (۷، ۶). همچنین، ادیتورهای کتاب امیدوار هستند که در چاپ‌های بعدی، ضمن به روزرسانی فصول بیست و دوگانه موجود، بتوانند با پیدا کردن محققین فعال در حوزه خودکشی در سایر کشورهای با اکثریت مسلمان، فصول بیشتری را به کتاب حاضر اضافه نمایند.

References

1. Arafat SMY, Rezaeian M, Khan MM (Eds.) (2023). Suicidal behavior in Muslim majority countries: Epidemiology, risk factors, and prevention. 2024: Springer Press, 352 pages, ISBN 978-981-97-2518-2.
2. Arafat SMY, Baminiwatta A, Menon V, Singh R, Varadharajan N, Guhathakurta S, Mahesar RA, Rezaeian M. Prevalence of suicidal behaviour among students living in Muslim-majority countries: systematic review and meta-analysis. *BJPsych Open* 2023 Apr 14; 9(3):e67.
3. Arafat S M Y, Menon V, Hussain F, Rezaeian M. Suicidal Behavior and Suicide Research during COVID-19 Pandemic in Muslim-Majority Countries: A Rapid Review. *JSP* 2022; 4 (1): 3-23.
4. Arafat SMY, Marthoenis M, Khan MM, Rezaeian M. Association between Suicide Rate and Human Development Index, Income, and the Political System in 46 Muslim-Majority Countries: An Ecological Study. *Eur J Investig Health Psychol Educ* 2022 Jul 9; 12(7): 754-764.
5. Arafat SMY, Khan MM, Menon V, Ali SA, Rezaeian M, Shoib S. Psychological autopsy study and risk factors for suicide in Muslim countries. *Health Sci Rep* 2021 Oct 1; 4(4):e414.

CCBY-NC.4.0 DEED

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-16]
[DOI: 10.61186/jrums.23.8.746]

6. Pocock L. Book Review: Suicidal Behavior in Muslim Majority Countries - Epidemiology, Risk Factors, and Prevention. *World Family Medicine/Middle East Journal of Family Medicine* 2024; 22(7) 48.

7. Savani S, Gearing RE. Review of Suicidal Behavior in Muslim Majority Countries. *Crisis* 2024; 45(6), 443–45.

ارجاع: رضائیان م. معرفی کتاب "رفتار خودکشی در کشورهای با اکثریت مسلمان". *مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان*، سال ۱۴۰۳، دوره ۲۳ شماره ۸، صفحات: ۷۴۸-۷۴۶

Citation: Rezaeian M. Introducing the Book "Suicidal Behavior in Muslim Majority Countries". *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2024; 23 (8): 746-8. [Farsi]

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-16]

[DOI: 10.61186/jrums.23.8.746]

CCBY-NC.4.0 DEED